

..שנית מצדה לא תיפול! - אך במינחת שלה עלולים ליפול קורבנות כל יום

נעול בתוך מבנה ליד המינחת. נעול בי מיבנה בטון בעל דלת ברזל. עלי-מנח להפעילו. חייבות חברות התעופה להזמין מפעיל שרותים. שצריך להגיע למצדה מערב או מבאר-שבע. הזמנתו של איש שרותים כזה מערב עולה לחברה כ-60 ל"י. חברות התעופה הקטנות, שמתח הרווחים שלהן נמוך בגלל ריבויין והתחרות הקשה ביניהן, רוצות לחסוך בהוצאות. מובן שהנוסעים המגיעים במטוסים אלה אינם יודעים כלל שהם נחתו בנסיבות העוללות להיות טרגיות. מיכה לוי, מנהל חברת אורובט — אשר רשיון המפעיל שלה להשכרת מטוסי סיס והדרכת טייס נשלל, לאחר שהצליח תי לשכור מטוס ממנה — בלי שיהיה לי רשיון טייס — לא היה מוכן להגיב. סגן מנהל חברת נתיב, מייקה ברזילי (26), הודה בכך שמתוס חברתו נחת בי מינחת מצדה ללא שרותי כיבוי. לדבריו היתה תקלה, ואיש שרותי כיבוי שלהם, הישב בבאר-שבע לא הגיע בזמן למצדה. משום מה, לא הגיע האיש, דני זקס, גם כשהמטוס המריא — כשעה אחרי שנחת. הסביר ברזילי: "המטוס שנחת במצדה היה של חברת פגוסט, והוא שייך לנחום זולוטין, אנחנו שכרנו את המטוס מהם. זאת היתה טיסה של החברים של הטייס דני גולן, למעשה זאת לא היתה טיסה של החברה אלא טיסה פרטית. אנחנו עומי דים תמיד בכל תקנות הטיס. יום יום אנדי נו נוחתים בשביל האוניברסיטה בבאר-שבע, ותמיד יש לנו במקום כיבוי-איש. גם בשדה-התעופה בבצת, המופעל על ידינו, קנינו מכונית כיבוי-איש בעשרות אלפי לירות. כאן היתה פשוט תקלה והבי תור הגיע מאוחר יותר."

חיי אדם ב-60 לירות

- התעופה או המינחת לבין יחידת התעי בורה האווירית.
- שני סכינים לחיתוך רצועות מושב.
- מפרק (לום) 90 ס"מ.
- פנס יד.
- אקדה רקטות עם מלאי תחמושת.
- שק רוח סטנדרטי.
- כלי רכב שמיש בעל הנעה קדמית

השעה היתה 12 בדיוק, בצהרי יום השישי האחרון, כאשר ההתראה האלי חוטית הנרגשת נקלטה עליידי כל הטייסים האורחיים במרחב האווירי של מדינת ישראל: "למטוסים העומדים לנחות במצדה, זהירות. לא לנחות. כתב של העולם הזה אורב לתפוס מטוסים נוחתים ללא שירותי כיבוי-אש".

האזהרה הדחופה, ששודרה עליידי גיל הרמתי, טייס של חברת אורובט, במטרה למנוע מעמיתיו לנחות לתוך צרה צוררה, היתה שיאה של טרגי-קומדיה אווירית, שהתרחשה במינחת ע"ש ישראל בריהודה, לרגלי המצדה.

הטרגי-קומדיה היתה עוללה — ועלוי לה כל רגע — להתפתח לטרגדיה, אם יספספ אחד הטייסים הנוחתים שם את נחיתתו — או יזקק לנחיתת חירום בגלל תקלה טכנית — או ייכנס לכל מצב אחר שבעקבותיו תפרוץ שריפה בעת הנחיתה: סיכויי וסיכויי נוסעיו לצאת חיים מהשריפה יהיו קלושים ביותר. כי במינחתי-מצדה נוחתים כיום מטוסים מבלי ששירותי ההצלה יעמדו הכן לקראתם. ציוד החירום אמנם ישנו שם — אך משור תק וסוגר במיבנה שדלתו נעולה על בריח, וללא אדם המסוגל להפעילו.

נחיתה ראשונה

המסתכנים

- 250 ק"ג אבקה יבשה, מופעלת מי מכשיר 250 ק"ג קומפלט סטנדרטי לכיבויי אש, מותקן בנגרר או מכונית כיבוי-איש קלה 4x4, וכן 1000 ליטר מים פלוס אלף ליטר קצף פרוטאין.
- תיק עזרה ראשונה.
- קשר קווי או אלחוטי בין שדהי ואחורית בסדר גודל של טנדר או משאית.
- זרקור נייד בעוצמה של 500 וואט.
- אדם מאומן ומוסמן כדי להפעיל כל הציוד הנ"ל.
- המועצה המקומית רכשה את כל הציוד הזה, אולם במקרים רבים אין מי שיפעיל אותו. הסיבה: הציוד, שהינו

מינחת בריהודה שכמרחבי מירכר יהודה, מדווח כתב "העולם הזה" אריק לביא — הי איש שגרים למהומה האחרונה: הגעתי למינחת על-שם ישראל בריהודי דה ביום שישי בשבע בבוקר, המידע שבידי אמר, כי המינחת במצדה הפך להיות הפקר מייד עם סלילתו. מטוסים, בעיקר של החברות הקטנות ניצלו את העובדה שהשדה רחוק, הנחיתו מטוסים בניגוד לתקנות הבטיחות של מינהל היתעופה האורחי.

דבר בואי נודע מייד, והאזהרה שודרה לכל המעוניינים. התוצאה: כאשר, כחצי שעה אחרי קריאתו הדרמטית של טייס חברת אורובט, הגיע למקום סגנה 172, שכור בידי חברת כנף, החל טייסו הג מעל השדה פעם, פעמיים, שלוש, ארבע, מכל הכיוונים והזוויות, במאמץ לאתר את האשים שהיו ליד המסלול.

כסופו של דבר, נחת הטייס, דני גולן, על הקרקע נמצאו שני צלמי סרטים, נהג אוטובוס של אגד, ואני הקטן.

דני גולן נחת ללא שרותי כיבוי. הוא יצא מהמטוס, פנה אלי בקול מיתמם: "אתה איש שרותי הכיבוי?" עניתי כי שלילה. "יש לנו אדם קבוע שמחזיק בי שרותי הכיבוי במקום," אמר דני. סתי מית. כששאלתי אותו כיצד אם כן איי גנו מכיר את האיש הקבוע, חשב שזה אני — לא היתה בידו תשובה.

מי גינע מוסק של חברת מטוס, שבא לאסוף את שני הצלמים הזרים. הי מסריטים סרט בארץ.

נחיתה בטעות?

מייקה טענות משזו לגבי הורי אות מינהל התעופה: זה כמעט בלתי אפשרי לעמוד בכל הדרישות של המינהל. לפי תביעותיהם, צריכים להשקיע בכל מיני חת קטן סכום של קרוב למאה אלף ל"י. אורי ירום מנכ"ל חברת מטוק המפעילה הליקופטרים פרטיים בארץ, מודה גם הוא שמטוק שלו נחת במצדה בניגוד לתקנות. אולם לדבריו, נחת המטוק בשדה בטעות. הוא היה צריך לנחות על הכביש, ומשום מה החליט לנחות על השדה.

מה שלא ברור, מתשובה זו: כיצד זה הגיעו גם שני הצלמים, שהמתינו למסוק — בטעות לשדה?

טענה שנייה של ירום: מסוקים אינם חייבים בשרותי כיבוי. מסביר ירום: "יש לנו ויכוח ארוך עם ארי אלוף, מנהל מתן לקת המיבצעים במינהל. הם טוענים שי אנחנו צריכים לנחות עם כיבוי ואנחנו טור ענים שלא. אם אנחנו נצטרך גם כן כמו המטוסים, להפעיל שירותי כיבוי, אז אין לנו מה לעשות עם המסוקים. כל היתרון שלנו שאנחנו חופשיים לחלוטין. יכולים לנחות בכל מקום שאנחנו רוצים."

יהודה רבין, ראש מינהל התעופה האורחית, לא ידע כיצד להגיב על כל הפרשה, כאשר דיווחתי לו עליה. ניסיתי את מולי אצל מנהל מחלקת המיבצעים ארי אלוף. הוא הבין את חומרת הדברים. בו במקום רשם את הפרטים המסרתי לו. הודיע שי יפתח מייד בחקירה.